

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-04892/2017-ERU
Č. j. 04892-3/2017-ERU

Praha 27. dubna 2017

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-04892/2017-ERU s účastníkem řízení, společností **HOCHTIEF CZ a. s.**, se sídlem Praha 5, Plzeňská 16/3217, PSČ 15000, IČO: 466 78 468, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

t a k t o:

I. Účastník řízení, společnost **HOCHTIEF CZ a. s.**, se sídlem Praha 5, Plzeňská 16/3217, PSČ 15000, IČO: 466 78 468, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl

- dne 24. dubna 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Roudné (okres České Budějovice), u mostu, u domu č. p. 11 strojně zemní práce v souvislosti se stavbou „Roudné-splašková kanalizace, čerpací stanice a výtlačný řad včetně přeložky vodovou“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky D 32, a dále
- dne 8. května 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Roudné (okres České Budějovice), na křižovatce ulic Plavská a Jakubova strojně zemní práce v souvislosti se stavbou „Roudné-splašková kanalizace, čerpací stanice a výtlačný řad včetně přeložky vodovou“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu D 63,

čímž porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a tím se **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti **HOCHTIEF CZ a. s.**, se sídlem Praha 5, Plzeňská 16/3217, PSČ 15000, IČO: 466 78 468 v rámci souběhu spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá úhrnná **pokuta ve výši 100 000 Kč** (slovy: jedno sto tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu, vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15717.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti HOCHTIEF CZ a. s., se sídlem Praha 5, Plzeňská 16/3217, PSČ 15000, IČO: 466 78 468 ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15717.

O d ů v o d n ě n í

Dne 23. září 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození dvou plynárenských zařízení dvě kontroly ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, společností HOCHTIEF CZ a. s., se sídlem Praha 5, Plzeňská 16/3217, PSČ 15000, IČO: 466 78 468 (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolních zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 14. listopadu 2016 dva protokoly o kontrole, a to protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09817-9/2016-ERU a protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 09818-8/2016-ERU. Proti kontrolním zjištěním obsažených v protokolech o kontrole nepodal účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolních spisech sp. zn. 09817/2016-ERU a sp. zn. 09818/2016-ERU, které byly převzaty do správního spisu dne 26. dubna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětných jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 09817/2016-ERU bylo zjištěno, že zemní práce na stavbě „Roudné-splašková kanalizace, čerpací stanice a výtlačný řad včetně přeložky vodovou“ prováděl právě účastník řízení v pozici zhotovitele, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 19. května 2014.

Dne 13. srpna 2013 vydal správce plynárenského zařízení vyjádření o existenci plynárenského zařízení zn. [REDAKCE], včetně vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Účastník řízení převzal staveniště pro provádění stavby dne 21. srpna 2014. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 28. dubna 2015. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací dle získaných podkladů prokazatelně známa.

Dne 24. dubna 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Roudné (okres České Budějovice), u mostu, u domu č. p. 11 v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě k poškození středotlaké plynovodní přípojky D 32 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (pásové rypadlo).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 9 m³ plynu do ovzduší za dobu 10 minut a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi, jak vyplývá ze zápisu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení ze dne 5. května 2015. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení bezzbytku uhrazeny.

V rámci kontroly vedené pod sp. zn. 09818/2016-ERU bylo zjištěno, že zemní práce na stavbě „Roudné-splašková kanalizace, čerpací stanice a výtlačný řad včetně přeložky vodovou“ prováděl právě účastník řízení v pozici zhotovitele, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 19. května 2014.

Dne 13. srpna 2013 vydal správce plynárenského zařízení vyjádření o existenci plynárenského zařízení zn. [REDAKCE], včetně vymezení podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Účastník řízení převzal staveniště pro provádění stavby dne 21. srpna 2014. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 5. května 2015. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací dle získaných podkladů prokazatelně známa.

Dne 8. května 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Roudné (okres České Budějovice), na křižovatce ulic Plavská a Jakubova v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě k poškození středotlakého plynovodu D 63 účastníkem řízení. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje (kolové rypadlo).

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1290 m³ plynu do ovzduší za dobu 90 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá ze zápisu o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení ze dne 13. května 2015. Náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu byly účastníkem řízení bezzbytku uhrazeny.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchané správní delikty dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchaní správních deliktů, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo

ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu, nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaných případech je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V obou projednávaných případech není na základě získaných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, v jejichž důsledku došlo k poškození dvou plynárenských zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom prokázáno z podkladů ve spise, že účastník řízení v obou případech věděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení a jeho blízkosti, když měl k dispozici stanoviska správce plynárenských zařízení k existenci sítí a plynárenská zařízení byla vytyčena v terénu.

Správní orgán rovněž poukazuje na skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu odběratelům. To v praxi znamená, že v případě provádění jakékoliv činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy a mimo ně, je nutno konat tuto činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jejího provozu, či k jejímu poškození.

Účastník řízení však nepostupoval ani v jednom případě s maximální opatrností a v souladu s podmínkami správce plynárenského zařízení pro provádění jakýchkoli činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když prováděl přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení činnost pomocí zemního stroje.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním v obou projednávaných případech porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Správní orgán má za to, že obě jednání účastníka řízení naplnila rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednáních lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti

na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození dvou plynárenských zařízení se shora uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, ostatně účastník řízení ani nic takového nenamítal a neprokazoval.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jedná o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty správního deliktu. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán přitom jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 8. května 2015, kdy došlo v důsledku poškození středotlakého plynovodu D 63 k úniku většího množství plynu do ovzduší (1 290 m³). Správní orgán uvádí, že takto velké množství uniklého plynu do ovzduší je nutno hodnotit jako nebezpečné též s ohledem na bezpečnost osob a majetku.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán skutečnost, že došlo ke spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu, jako přitěžující okolnost. Skutečnost, že účastník řízení prováděl činnost přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje, vyhodnotil správní orgán taktéž jako přitěžující okolnost. Jako přitěžující okolnosti hodnotí správní orgán skutečnost, že došlo k úniku 1 290 m³ plynu do ovzduší.

Na straně účastníka řízení je třeba uvést, že s ním bylo ze strany Úřadu v roce 2015 vedeno správní řízení o uložení pokuty za porušení totožného ustanovení energetického zákona jako v tomto řízení, a to pod sp. zn. KO-03706/2015-ERU, v rámci kterého mu byla pravomocně uložena pokuta ve výši 100 000 Kč. Lze tak říci, že účastník řízení porušil ustanovení tohoto právního předpisu opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu s ohledem na zásadu absorpce ve výši, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokiem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení